

Kod przedmiotu: 48

1. INFORMACJE O PRZEDMIOCIE – KARTA PRZEDMIOTU

A. Podstawowe dane

Nazwa przedmiotu/zajęć	Geriatrya i pielęgniarstwo geriatryczne – Zajęcia praktyczne
Nazwa przedmiotu/zajęć w języku angielskim	Geriatrics and Geriatric Nursing - Practical classes in a clinical setting
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Jednostka prowadząca kierunek	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze Wydział Nauk Medycznych i Technicznych Katedra Nauk Medycznych
Imię i nazwisko nauczyciela(-li) i stopień lub tytuł naukowy osoby odpowiedzialnej za przygotowanie sylabusu	mgr Mirosława Kieżun-Pryszcz
Przedmioty wprowadzające	Anatomia Fizjologia Patologia Farmakologia Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarstwa Podstawy pielęgniarstwa
Wymagania wstępne	Osiągnięte efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w wyniku realizacji wykładów i ćwiczeń w MCSM z Geriatrii i pielęgniarstwa geriatrycznego. Osiągnięte efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w wyniku realizacji: Anatomii, Fizjologii, Patologii, Farmakologii, Badania fizykalnego w praktyce zawodowej pielęgniarstwa i Podstaw pielęgniarstwa.

B. Semestralny/tygodniowy rozkład zajęć według planu studiów

Semestr	Wykłady (W)	Praca własna pod kierunkiem (Wykład) (PWK)	Ćwiczenia (Ć)	Ćwiczenia w MCSM (Ćw. MCSM)	Praca własna pod kierunkiem (Ćwicz.) (PWK)	Seminarium (S)	Zajęcia praktyczne (ZP)	Praktyki zawodowe (PZ)	Łącznie godzin	Liczba punktów ECTS*
4	40	5	-	5	10	-	80	-	80	3

2. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

C1	Kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu geriatrii i pielęgniarstwa geriatrycznego niezbędnych do realizacji zadań zawodowych z zakresu pielęgniarstwa geriatrycznego oraz do sprawowania kompleksowej opieki nad pacjentem w wieku podeszłym
-----------	---

3. EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

Lp.	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk II stopnia (kod składnika opisu)
WIEDZA - w zakresie wiedzy absolwenta zna i rozumie:			
W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D.W1.	P6S_WG P6S_WK
W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach w tym w chorobach nowotworowych;	D.W2	P6S_WG P6S_WK
W3	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	D.W3.	P6S_WG
W4	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D.W4.	P6S_WG
W5	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	D.W5.	P6S_WG
W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D.W6.	P6S_WG
W7	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	D.W7.	P6S_WG
W8	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W8.	P6S_WG
W9	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D.W9.	P6S_WG
W10	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D.W10.	P6S_WK
W11	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (<i>Enhanced Recovery After Surgery</i> , ERAS);	D.W11.	P6S_WG
W12	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	D.W12.	P6S_WG
W13	zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (<i>Percu-</i>	D.W13.	P6S_WG

	<i>taneous Endoscopic Gastrostomy, PEG</i>), gastostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;		
W14	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	D.W23.	P6S_WG
W15	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków;	D.W24.	P6S_WG
W16	narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów;	D.W25.	P6S_WG
W17	zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych;	D.W26.	P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI - w zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	D.U1.	P6S_UW
U2	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D.U2.	P6S_UW
U3	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D.U3.	P6S_UW
U4	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	D.U4.	P6S_UW P6S_UO
U5	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwa lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D.U7.	P6S_UW P6S_UO
U6	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym i uzależnień z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	D.U12.	P6S_UW
U7	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	D.U14.	P6S_UW P6S_UK
U8	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	D.U15.	P6S_UK
U9	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D.U17.	P6S_UK
U10	obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;	D.U21.	P6S_UW

U11	ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej;	D.U29.	P6S_UW
U12	rozpoznać ryzyko zespołu kruchości (<i>frailty syndrome</i>) u osoby starszej, posługując się rekomendowanymi skalami oceny oraz ustalić na tej podstawie priorytety opieki pielęgniarzkiej i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych;	D.U30.	P6S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE - w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną lub opiekunem;	K.S1.	P6S_KR P6S_KO
K2	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K.S2.	P6S_KO
K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K.S3.	P6S_KR P6S_KK, P6S_KO
K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie czynności zawodowych;	K.S4.	P6S_KO
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K.S5.	P6S_KK
K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K.S6.	P6S_KR P6S_KK
K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K.S7.	P6S_KR P6S_KK P6S_KO

4. METODY DYDAKTYCZNE

1. dyskusja dydaktyczna
2. opis, objaśnienie i wyjaśnienie
3. metoda sytuacyjna
4. analiza dokumentacji medycznej
5. metoda przypadków /próba pracy
6. proces pielęgnowania
7. raport ustny

5. FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

Kryteria zaliczenia zajęć praktycznych

- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych
- aktywny udział w zajęciach praktycznych (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć praktycznych)
- w przypadku nieobecności zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w innym terminie ustalonym z prowadzącym zajęć
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie tematyki zajęć praktycznych
- zaliczenie umiejętności praktycznych w oddziale internistycznym przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć praktycznych odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny
- ocena końcowa z zajęć praktycznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych (ocena postawy studenta) + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 – niedostateczny

6. TREŚCI PROGRAMOWE

	Tematyka zajęć	Liczba godzin
Semestr 4		
Zajęcia praktyczne (Z.P.) – 80 godzin		
Z.P.1	Zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania oddziału geriatrycznego. Modele opieki pielęgniarskiej, standardy, procedury oraz dokumentacja obowiązująca w oddziale internistycznym. Rola pielęgniarki w oddziale geriatrycznym. Udział pielęgniarki w żywieniu osób w wieku podeszłym, farmakoterapii, dietoterapii i rehabilitacji pacjentów w wieku podeszłym. Udział pielęgniarki w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym. Nawiązanie kontaktu z pacjentem i jego otoczeniem.	10
Z.P.2	Określenie problemów zdrowotnych i deficytu samoopieki pacjenta, zaplanowanie wdrożenia i ocena działań pielęgnacyjno opiekuńczych wobec pacjentów z niepełnosprawnością, długotrwale unieruchomionych i wielkimi problemami geriatrycznymi. Rozpoznawanie wskazań do wykonywania podstawowych badań diagnostycznych wraz z wystawianiem stosownych skierowań.	10
Z.P.3	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, terapii, pielęgnowania i rehabilitacji osób w wieku podeszłym ze schorzeniami serca i układu krążenia.	10
Z.P.4	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, terapii, pielęgnowania i rehabilitacji osób w wieku podeszłym ze schorzeniami układu oddechowego	10
Z.P.5	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, terapii, pielęgnowania i rehabilitacji osób w wieku podeszłym w najczęstszych zaburzeniach ze strony układu pokarmowego i w cukrzycy.	10
Z.P.6	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, terapii, pielęgnowania i rehabilitacji osób w wieku podeszłym ze schorzeniami układu moczowego	10
Z.P.7	Udział pielęgniarki w edukacji zdrowotnej podopiecznych i ich opiekunów ukierunkowanej na samoopiekę i samopielęgnację ludzi w wieku podeszłym oraz profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.	10
Z.P.8	Rozpoznanie problemów, ustalenie i realizacja planu pielęgnowania wybranego pacjenta z wykorzystaniem karty procesu pielęgnowania	10
Suma godzin		80

7. METODY (SPOSOBY) WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA

(dla każdego efektu uczenia się wymienionego w pkt. 2. powinny znaleźć się metody sprawdzenia, czy został on osiągnięty przez studenta)

Efekt uczenia się	Forma oceny							
	Egzamin	Zaliczenie z oceną	Test	Odpowiedź ustna	Praktyczne zaliczenie umiejętności	Proces pielęgnowania	Obserwacja i ocena pracy studenta	Obserwacja zachowań studenta
W1		X	X					
W2		X	X					
W3		X	X					
W4		X	X					
W5		X	X					
W6		X	X					
W7		X	X					
W8		X	X					
W9		X	X					
W10		X	X					
W11		X	X					
W12		X	X					
W13		X	X					
W14		X	X					
W15		X	X					
W16		X	X					
W17		X	X					
U1				X	X	X	X	X
U2				X	X	X	X	X
U3				X	X		X	X
U4				X	X		X	X
U5				X	X		X	X
U6				X	X		X	X
U7				X	X		X	X
U8				X	X		X	X
U9				X	X		X	X
U10				X	X		X	X
U11				X	X		X	X
U12				X	X		X	X
K1						X	X	X
K2						X	X	X
K3						X	X	X
K4							X	X
K5							X	X
K6							X	X
K7				X			X	X

8. LITERATURA

Literatura podstawowa	1. Klaus Hager, Olaf Krause (red.) ; współpraca Meiken Brecht (i 21 pozostałych) ; redakcja wydania polskiego Małgorzata Sobieszczańska. Geriatria Wrocław : Edra Urban & Partner, 2018 2. red nauk Muszaliak M. Problemy pielęgniarstwa geriatrycznego Wyd PZWL Wyd. Lekarskie Warszawa 2020 2. Wieczorowska-Tobis K., Talarska D., Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne PZWL 2018
Literatura uzupełniająca	1. Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne : podstawy teoretyczne i katalog check-list / redakcja naukowa Małgorzata Dziechciaż. -Wyd. 1 Warszawa : PZWL Wydawnic-

	two Lekarskie, 2023. 2. Murdoch I., Turpin S., Jonston B. Stany nagłe w geriatrici Wyd. Edra Urban & Partner Wrocław 2017
--	--

9. NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS GODZIN I PUNKTÓW ECTS

Aktywność studenta		Obciążenie studenta – liczba godzin**
Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela lub innych osób prowadzących zajęcia	Udział w zajęciach dydaktycznych, wskazanych w pkt. 1B Wpisujemy sumę godzin, nie rozdzielamy na formy zajęć	80
Praca własna studenta	pod kierunkiem nauczyciela akademickiego	
	przygotowanie do zajęć	
	przygotowanie do zaliczenia	
Łączny nakład pracy studenta		80
Liczba punktów ECTS		3

* ostateczna liczba punktów ECTS

** wartości przykładowe